

U voćnjaku u travnju

Автор(и): проф. Мария Боровинова

Дата: 14.04.2020 Брой: 4/2020

Prosječna mjesečna temperatura u travnju za većinu voćarskih regija u zemlji kreće se između 10 i 14°C, a ukupna mjesečna količina oborina je od 40 do 70 l/m² za nizinska područja te između 60-100 l/m² za planinska. Iznenadne promjene vremena tijekom mjeseca česta su pojava, a rizik od mraza je visok.

U travnju su voćne vrste u različitim dijelovima zemlje u različitim fenofazama: mišje uho, bijeli pupoljak, cvatnja.

Za **jabuku** u fenofazi mišjeg uha provodi se prva predcvatna prskanja protiv pepelnice i pepelice jednom od sljedećih mješavina fungicida: Bordeauxska juha 1% + Bayfidan 250 EC – 0,015%, Champion WP – 0,3% + Bayfidan 250 EC – 0,015%, Funguran OH 50 WP – 0,3% + Bayfidan 250 EC – 0,015%. Osim Bayfidana, može se koristiti i Systhane Ecozome EW – 20-150 ml/da. Sorte otporne na pepelnicu treba prskati samo s Bayfidan

250 EC – 0,015% ili Systhane Ecozome EW – 20-150 ml/da. Navedene mješavine fungicida poželjne su za predcvatne tretmane kako bi se spriječio razvoj rezistencije na patogen koji uzrokuje pepelnicu, *Venturia inaequalis*. Također su prikladni za predcvatne tretmane protiv pepelnice fungicidi Manfil 75 WP – 320 g/da, Captan 50 WP – 0,2%, Polyram DF – 0,2%, Sancozeb 80 WP – 200 g/da, Thiram 80 WG – 0,3%, Folpan 80 WDG – 0,15%. Za istovremenu kontrolu pepelice, ovi fungicidi moraju se kombinirati s Bayfidan 250 EC – 0,015% ili Systhane Ecozome EW – 20-150 ml/da.

Sorta Golden Delicious osjetljiva je na hrđavost plodova, a bakreni proizvodi pojačavaju ovu pojavu, što zahtijeva upotrebu drugih fungicida. Captan 50 WP – 0,2% je prikladan i može se uspješno primijeniti u predcvatnim tretmanima. Fungicid se također preporučuje za druge sorte koje su osjetljive na hrđavost plodova.

Sorte otporne na pepelnicu – Prima, COOP-10, Florina, Liberty, Pioneer, McFree, Pilot, Topaz, Novamak, Sava, Rubinola, Jonafree, Jonathan, itd., treba prskati samo protiv pepelice s Bayfidan 250 EC – 0,015% ili Systhane Ecozome – 60-185 ml/da.

Drugo predcvatno prskanje jabuke provodi se u fenofazi ružičastog pupoljka. Koriste se iste mješavine fungicida i fungicidi kao za prvi tretman. U voćnjacima gdje postoji visoka gustoća osice jabuke – 2-3 odrasle jedinke na 100 otresenih izboja, u otopinu fungicida dodaje se jedan od sljedećih insekticida: Decis 2.5 EC – 0,03%, Deka EC – 30–50 ml/da, Meteor SC – 60-90 ml/100 l vode. Proizvođači koji ne mogu izvesti testove otresanja mogu se orijentirati približno prema oštećenjima uočenim na plodovima u prethodnoj godini ili primjećujući opadanje plodova oštećenih od osice. Navedeni insekticidi također su prikladni za suzbijanje runaste zlatarice u mladim nasadima jabuke u ranom razdoblju plodonošenja i pri vrlo visokoj gustoći populacije runaste zlatarice.

U travnju se također provodi i cvatno prskanje jabuke, koje je vrlo važno za zaštitu cvjetova od pepelnice. U godinama s čestim oborinama i visokom vlagom zraka, uočavaju se masovne infekcije kod sorti osjetljivih na pepelnicu, što rezultira opadanjem cvjetova. Ova šteta često ostane neprimijećena i proizvođači je pripisuju drugim uzrocima. Cvatno prskanje također je usmjereno protiv pepelice i smeđe truleži.

Za cvatni tretman koristi se jedan od sljedećih fungicida: Luna Experience – 20-75 ml/da, Systhane Super 24 EC – 0,03%, Strobry DF – 0,02%, Flint Max 75 WP – 0,02%, Chorus 50 WP – 0,03%, Shavit 72.5 WDG – 0,2% ili kombinacija Strobry DF – 0,02% + Delan 700 WDG – 0,035%, Faban SC – 120 ml/da, Indar 5 EW – 100 ml/da, Karathane 2.5 EW – 200 ml/da.

Za **krušku** provodi se samo jedno predcvatno prskanje. Usmjereno je na suzbijanje pepelnice, lisne uši kruške, čipkarice kruške i osice kruške. Za suzbijanje pepelnice koristi se jedan od sljedećih fungicida: Bordeauxska

juha – 1%, Funguran OH 50 WP – 0,3%, Champion WP – 0,3%, Captan 80 WG – 0,2%, Dithane M-45 – 200 g/da, Bordo Mix 20 WP – 375-500 g/da. Pri visokom stupnju zaraze – 2-3% rozeta s kolonijama obične lisne uši kruške, u otopinu fungicida dodaje se jedan od sljedećih insekticida: Vaztak New 100 EC – 0,02%, Decis 2.5 EC – 0,03%, Dekka EC – 75 ml/da, Sumi Alpha 5 EC/Sumicidin 5 EC – 0,03%, Sineis 480 SC – 30-43,7 ml/da, Lamdex Extra – 80-100 g/da, Naturalis OD – 100-200 ml/da.

Cvatno prskanje kruške usmjereno je na suzbijanje pepelnice i smeđe truleži, a koriste se fungicidi navedeni za cvatno prskanje jabuke.

Tijekom ovog razdoblja, **dunja** se prska protiv propadanja plodova. Prvi tretman protiv ove gljivične bolesti provodi se u fenofazi ružičastog pupoljka, a drugi – tijekom cvatnje. Za prvi tretman najbolje je koristiti Bordeauxsku juhu – 1% ili Champion WP – 0,3%, a za cvatni tretman – jedan od fungicida Chorus 50 WP – 0,03%, Luna Experience – 20-75 ml/da, Difcor 250 EC – 15 ml/da.

U fenofazi ružičastog pupoljka, **šljivici** se prska protiv osice šljive pri gustoći od 3-5 osica po stablu u prosjeku, utvrđenoj otresanjem. Koristi se jedan od insekticida Decis 2.5 EC – 0,05%, Dekka EC – 30-50 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – 0,02%. Ako se ovo prskanje propusti, ili u slučaju vrlo visoke gustoće osice, suzbijanje štetnika može se provesti i neposredno nakon cvatnje, kada je 70% latica posmedjelo ali još nije otpalo. Ovaj tretman provodi se kada se utvrdi 5% oštećenih plodova.

Kod **mladih koštičavih vrsta u plodonošenju**, u fenofazi ružičastog pupoljka, provodi se prskanje protiv runaste zlatarice, koja pri vrlo visokim gustoćama može potpuno uništiti cvjetove. Za njeno suzbijanje u voćnim kulturama nema odobrenog insekticida, ali se mogu koristiti sljedeći: Decis 2.5 EC – 0,03%, Karate Zeon 5 CS – 0,02%, Dekka EC – 30–50 ml/da.

Kod svih **koštičavih vrsta**, cvatno prskanje obično se provodi u travnju za suzbijanje smeđe truleži. Učinkoviti fungicidi protiv ove bolesti su: Luna Experience – 20-75 ml/da, Chorus 50 WP – 0,045%, Signum WG – 30 g/da, Difcor 250 EC – 20 ml/da, Delan 700 WDG – 0,05%, Indar 5 EW – 100 ml/da, Prolectus 50 WG – 80 g/da, Thiram 80 WG – 0,3%.

Većina **sorti marelice i višnje** uzgajanih u našoj zemlji osjetljive su na smeđu trulež, te u vlažno proljeće i produženoj cvatnji ove dvije vrste, treba provesti dva cvatna prskanja. Prvo – na početku cvatnje, a drugo – 8-10 dana nakon prvog.

Cvatna prskanja treba provoditi ujutro, kada nema leta pčela. Korišteni fungicidi nisu toksični za pčele, ali ih treba zaštititi od mlaza prskanja i od kontaminacije fungicidima.

Nasadi jagode se prskaju prije cvatnje Bordeauxskom juhom – 1% ili Champion WP – 0,3% u kombinaciji s Karate Zeon 5 CS – 0,02% ili Calypso 480 SC – 0,02% za njihovu zaštitu od lisnih pjegavosti (bijeले i crvene) i pipaca. Ekonomski prag štete za cvjetnog pipca jagode i maline je 11% oštećenih pupova po četvornom metru ili 15% oštećenih biljaka, a za stabličnog pipca jagode je 5 oštećenih cvjetnih stapki/listnih peteljki po četvornom metru. Tijekom cvatnje, biljke jagode moraju se tretirati protiv sive plijesni jednim od sljedećih fungicida: Switch 62.5 WG – 100 g/da, Luna Sensation SC – 60-80 ml/da, Prolectus 50 WP – 80-120 g/da, Signum WG – 75 g/da, Captan 80 WG – 150 g/da.

Kod **maline**, kada mladi izboji dosegnu visinu od 15-20 cm, provodi se prskanje Bordeauxskom juhom – 1% ili Champion WP – 0,3% protiv propadanja pupova (*Didymella*) i propadanja izboja (*Coniothyrium*).